

ses for heldigt at bringe et større Parti Effekter paa Markedet.“ Naar dette udtales her, forekommer det mig, at Finansministeren ikke har Lov til at sige, at der er stærk Rift om Statens Arbejde. Det godtgøres jo heraf, at Staten ligefrem lider Tab ved, at den ikke kan faa tilstrækkelig Arbejdskraft til at faa Arbejdet udført paa den Tid, det skal udføres. Det samme hører man fra Ods Herred Skovdistrikt. Det hedder herom: „Paa Ods Herred Distrikt er den budgetterede Skovning udført med Undtagelse af, at den foreslaaede Hovedbenyttelse af Naaetræ paa Grund af manglende Arbejdskraft ikke fuldt ud er naaet.“ De have altsaa heller ikke her været i Stand til at udføre det budgetterede Arbejde paa Grund af manglende Arbejdskraft. Noget lignende findes under Justitsministeriet, hvorunder der ogsaa er beskæftiget ikke saa ganske faa Arbejdere. I Anmærkningerne til Finansloven i Aar hedder det saaledes vedrørende Sindssygeanstalten ved Viborg: „Men nu er Opsynslønnen, selv efter den i Fjor skete Forbedring af den, netop betydeligt lavere end den, som dygtige og paa-lidelige Tjenestefolk med Lethed kunne faa i andre Stillinger. Det viser sig ogsaa, at det overhovedet er vanskeligt at faa de ledige Opsynspladser besatte, og at der kun ganske undtagelsesvis kan være Tale om at vælge eller vrage.“ Her meddeler Justitsministeren os altsaa, at han ikke kan faa tilstrækkeligt Mandskab, at han hverken kan vælge eller vrage, hvilket med andre Ord vil sige, at de maa tage Rub og Stub. Det har ogsaa vist sig, at man har maattet gaa saa vidt, at man f. Eks. paa Aarhus Sindssygeanstalt har maattet antage Folk, der gentagne Gange have været straffede for Vold. Det samme vil man faa bekræftet, hvis man læser Anmærkningerne vedrørende Sindssygeanstalten ved Middelfart. Naar derfor de to tidligere Finansministre — jeg ved ikke, om den nuværende Finansminister har udtalt det — have bemærket, at der ikke var nogen Grund til at forhøje Statsarbejdernes Lønning, fordi der var Folk nok at faa, se vi fra forskellige Sider, at de ikke have kunnet faa tilstrækkeligt Mandskab, men have maattet tage til Takke med, hvad de kunde faa, d. v. s. de daarligste Folk. Jeg skal ligeledes henlede den højtrædede Ministers Opmærksomhed paa Statsbanernes Arbejdere. Der er Forholdet det, at en privat Arbejder kan i de Fag, hvori han arbejder paa Statsbanernes Værksteder, tjene en højere Løn,

end han kan hos Staten, og som Følge deraf foretrækker han at arbejde for private fremfor i Statens Værksteder. Det er bekendt, at under Smedestrejken og Smedelockouten antog Statens Baneværksteder en hel Del flinke Folk og satte dem i Arbejde, men saa snart Lockouten var forbi, sagde disse Farvel. De vilde ikke blive længer der, da de tjente bedre paa de private Værksteder og derfor ikke ønskede at arbejde mere for Staten. Det har den Følge, at Statsværkstederne faa daarligere og daarligere Folk, men det er et meget uheldigt Forhold, at Staten saaledes skal nøjes med 2den Klasses Arbejde. Derfor er det naturligt, at Statsdriften stadig bliver slettere, fordi de som sagt maa nøjes med de daarligste Folk, som i Virkeligheden tit ere de dyreste.

Der er derfor vistnok al Grund til, at Rigsdagen forandrer sit Standpunkt over for Staten som Arbejdsgiver og over for den Maade, hvorpaa Staten optræder over for sine Arbejdere. Derfor har jeg, som sagt, atter i Aar tilladt mig at stille dette Forslag, ikke just fordi jeg yenter, at det skal blive vedtaget, men fordi dette Forslag ogsaa har en Betydning til en anden Side, nemlig over for Arbejderne selv. Det har den gavnlige Betydning, at Arbejderne lære at stole paa sig selv og at indse, at de ad den parlamentariske Vej vanskelig ville kunne faa deres Kaar forbedrede. De lære at forstaa, at skulle de have deres Kaar forbedrede, maa de ikke alene arbejde ad den parlamentariske Vej, men ogsaa ad den faglige Vej søge en saadan Forbedring. I saa Henseende tror jeg, der er sket et overordentlig stort Fremskridt i de senere Aar, saa at snart alle Statsarbejdere ere organiserede ikke alene mellem sig selv indbyrdes, men ogsaa i Forbindelse med andre organiserede Arbejdere uden for deres Kreds. Det vilde ogsaa være overordentlig heldigt og gavnligt, om vi kunde naa saa vidt, at alle Statsarbejdere stode organiserede og i en fast knyttet Forbindelse med Arbejderne udenfor. Hele dette Spørgsmaal om, hvorvidt Arbejdernes Løn skal højes og deres Stilling forbedres, er naturligvis til syvende og sidst et Magtspørgsmaal. Det kan jo ikke nægtes, at Rigsdagen og Regeringen ere dem, som i Øjeblikket sidde inde med Magten, og de kunne derfor sige nej til de beskedneste Ønsker. Men til sidst er det dog et Spørgsmaal, om de ere i Stand til at hævde den Magtstilling, som de i Øjeblikket indtage. Jeg synes derfor, det vilde være klogere, om man